

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 64/2018-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jaroslav Čiběnka s. r. o., F. Urbánka 797/14, Púchov, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jaroslav Čiběnka, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 43/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 43/2009 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ešte v roku 2009 doručil okresnému súdu žalobu o ochranu osobnosti a priznanie nemajetkovej ujmy v sume 12 000 €. Napadnuté konanie je okresným súdom vedené pod sp. zn. 5 C 43/2009.

Sťažovateľ sa „v predmetnej veci viackrát (25.12.2016, 21.03.2017, 04.04.2017) obrátil na predsedu príslušného súdu so sťažnosťou na prietahy vo vyššie uvedenom konaní. Sťažovateľ uviedol, že predmetná vec nebola doposiaľ právoplatne skončená súdnym rozhodnutím, pričom súd v danej veci nevykonával procesné úkony, ktoré by sťažovateľovi oznámil.“. Predsedníčka okresného súdu prípisom sp. zn. Spr. 208/17 z 28. apríla 2016 sťažovateľa upovedomila o spôsobe vybavenia jeho sťažnosti a uviedla, že „vzvala zákonného sudcu na vyjadrenie. Z vyjadrenia zákonného sudcu vyplýva, že v danej veci bol nariadený termín pojednávania na 27.04.2017. Zákonný sudca má za to, že v danej veci sa priebežne konalo. Z upovedomenia o spôsobe vybavenia sťažnosti v predmetnej veci ďalej vyplýva, že predsedníčka príslušného súdu považuje žiadosť sťažovateľa za opodstatnenú. Nakoľko v danej veci bolo nariadené pojednávanie, predsedníčka súdu nevykonávala žiadne úkony.“.

Zastáva názor, že „v danom prípade nejde o takú zložitosť (právnú ani skutkovú), ktorá by odôvodňovala skutočnosť, že za osem rokov od podania žaloby súd vo veci právoplatne nerozhodol. ...Okresný súd Piešťany v období od podania žaloby (t. j. rok 2009) až do súčasnosti konal neefektívne a v určitých obdobiach vôbec nekonal a tak spôsobil to, že sťažovateľ bol počas dlhého obdobia a ku dňu podania Ústavnej sťažnosti v stave právnej neistoty...

Sťažovateľ má za to, že zo všetkého uvedeného vyplýva, že Okresný súd Piešťany je zodpovedný za celkovú neprimeranú dĺžku namietaného konania v trvaní osem rokov od podania žalobného návrhu, počas ktorej nekoná efektívne a bez zbytočných prietahov takým spôsobom aby poskytol sťažovateľovi v namietanom konaní relevantnú ochranu jeho

práv a oprávnených nárokov v zmysle návrhu vo veci samej, ako aj namietaných práv v zmysle ním podanej sťažnosti ústavnému súdu.

Správanie účastníka konania, t.j. sťažovateľa v žiadnom prípade neprispelo k prieťahom v súdnom konaní. Sťažovateľ, ako účastník v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany, vyžaduje, aby jeho práva neboli zo strany súdu porušované. Sťažovateľ mal a aj stále má právny záujem na rýchлом prejednaní veci a rozhodnutí vo veci v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany. Sťažovateľ namietal porušenie svojich práv a požadoval konanie súdu bez prieťahov. Následne z dôvodu nekonania podáva ústavnú sťažnosť. Sťažovateľ má za to, že dostatočne dlhý čas čakal na nápravu a rýchle konanie Okresného súdu v Piešťany, ku ktorému však nedošlo.“

Uvádza, že postupoval a správal sa tak, aby k žiadnym prieťahom v napadnutom konaní nedochádzalo. V každom jednom prípade okamžite bez meškania reagoval na výzvu okresného súdu a neodkladne mu odpovedal na každý prípis. Už pri podaní žaloby doručil okresnému súdu „hneď aj všetky procesné veci ako napr. Žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku“, tak aby súd mohol vo veci konať ihneď a plynulo, čo však okresný súd nedodrжал, lebo konal pomaly alebo nekonal vôbec.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod. pod sp. zn.: 5 C/43/2009 bolo porušené.

2.

sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,00 Eur (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť mu do dvoch (2) mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na bankový účet jeho právneho zástupcu, uvedený v záhlaví tejto sťažnosti.

3. Okresný súd je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 303,68 Eur (slovom: tristotri Eur aj šesťdesiatosem centov) na bankový účet jeho právneho zástupcu,

uvedený v záhlaví tejto sťažnosti, a to do dvoch (2) mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd si prípisom z 22. decembra 2017 vyžiadal z okresného súdu spis, ako aj vyjadrenie k sťažnosti.

Dňa 15. januára 2018 bol ústavnému súdu doručený prípis predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 10/18 z 10. januára 2018, obsahom ktorého bolo vyjadrenie k sťažnosti. Predsedníčka okresného súdu v prípise uvádza:

« • 19.02.2009 – podanie žaloby s prílohami na OS Nitra vo veci žalobcu: [REDAKČIA] [REDAKČIA] proti žalovanej: [REDAKČIA], o ochrane osobnosti s nárokom na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 12.000,– Eur, vec pridelená zákonnej sudkyňi – [REDAKČIA]

- 23.02.2009 – lustrácia návrhu

- 23.02.2009 – postúpenie veci a zaslanie spisu na Okresný súd Piešťany

- 16.03.2008 – vec pridelená na rozhodnutie zákonnej sudkyňi – [REDAKČIA]

- na základe 1 SprR/9/09 pridelená vec na prejednanie a rozhodnutie – [REDAKČIA]

- 08.10.2009 – upovedomenie o spôsobe vybavenie sťažnosti – [REDAKČIA]

- 09.11.2009 – pokyn zákonnej sudkyne – [REDAKČIA] – doručený prípis s prílohami žalobcovi o zaslanie listín, exp. 10.11.2009

- 20.11.2009 – doručená odpoveď žalobcu na výzvu, zaslanie písomností

- 17.12.2009 – vydané uznesenie o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v konaní a o neustanovení zástupcu z radov advokátov, exp. 17.12.2009, PPL 22.10.2010

- 29.12.2009 – podanie žiadosti žalobcu

- 29.12.2009 – podanie odvolania žalobcu voči uzneseniu zo dňa 17.12.2009

- 20.01.2010 – predloženie spisu Krajskému súdu v Trnave

- 21.01.2010 – vec pridelená na rozhodnutie a prevedená do registra „9Co“

- 21.01.2010 – pridelenie veci pod sp.zn. 9Co/21/2010 do senátu 11 Co

- 29.09.2010 – vydané uznesenie KS v Trnave o potvrdení napadnutého uznesenia, exp. žalobcovi 18.10.2010, PPL 22.10.2010
- 03.11.2010 – podanie dovolania žalobcu proti uzneseniam OS PN a KS v TT
- 09.12.2010 – pokyn zákon. sudkyne – doručenie výzvy + potvrdenia o majetkových pomeroch žalobcovi, exp. 14.12.2010
- 28.04.2011 – vydané uznesenie o neustanovení zástupcov pre dovolacie konanie z radov advokátov žalobcovi, exp. 29.04.2011, PPL 25.04.2012
- 16.05.2011 – podanie odvolaní žalobcu proti uzneseniam vo veciach č. k. 5 C/43/2009 a 7 C/16/2009
- 16.05.2011 – podanie odvolania žalobcu voči uzneseniu č. k. 5C/43/2009
- 25.05.2011 – pokyn VSÚ – vyhotovenie predkladacej správy pre KS Trnava, exp. 30.05.2011
- 01.06.2011 – vec prevedená do registra „9Co“
- 02.06.2011 – pokyn predsedníčky senátu – [REDACTED] – predloženie spisu VSÚ – [REDACTED]
- 28.02.2012 – vydané uznesenie KS v Trnave potvrdzujúce napadnuté uzneseniu súdu prvého stupňa, exp. 12.04.2012, PPL 25.04.2012
- 16.03.2012 – v zmysle opatrenia 1SprR/10/2012 – vec pridelená náhodným výberom sudcovi – [REDACTED]
- 13.06.2012 – podanie žiadosti o súčinnosť – Centrum právnej pomoci
- 27.06.2012 – pokyn zákonného sudcu na poverenie samostatného konania VSÚ – [REDACTED]
- 02.07.2012 – pokyn VSÚ – zistenie doručenia uznesenia KS TT žalobcovi, a oznámenie a zaslanie kópií listín CPP, exp. 03.07.2012
- 19.07.2012 – podanie zo Slovenskej pošty, a. s. – výsledok reklamačného konania
- 20.07.2012 – pokyn súdnej tajomníčky – dopyt, exp. 20.07.2012
- 08.08.2012 – doručené súdu potvrdenie o prevzatí zásielky z [REDACTED]
- 05.09.2012 – vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi – [REDACTED]
- 14.09.2012 – predloženie spisu na NS SR
- 19.10.2012 – vrátenie spisu z NS SR na OS Piešťany

- 25.10.2012 – pokyn VSÚ – výzva CPP, exp. 26.10.2012
- 05.11.2012 – doručená emailom odpoveď na výzvu od CPP
- 22.11.2012 – pokyn VSÚ – dopyt KS BA, exp. 26.11.2012
- 20.02.2013 – pokyn VSÚ – urgencia dopytu na KS BA, exp. 21.02.2013
- 26.02.2013 – doručené emailom oznámenie z KS BA
- 04.04.2013 – pokyn VSÚ – žiadosť o podanie správy KS BA, exp. 08.04.2013
- 12.04.2013 – doručené emailom oznámenie z KS BA
- 23.04.2013 – pokyn VSÚ – zistenie na KS BA, či bol rozsudok právoplatný –
sp. zn. 5Sp/14/2012 a žiadosť o zaslanie rovnopisu právoplatného rozsudku,
exp. 30.04.2013
 - 20.05.2013 – vec pridelená na rozhodnutie zákonnej sudkyne – [REDACTED]
- 11.07.2013 – pokyn zákonnej sudkyne – zaslanie žiadosti KS BA o zaslanie
rozhodnutia CPP, exp. 19.07.2013
 - 19.07.2013 – zaslanie rozhodnutie z KS BA
 - 16.10.2013 – pokyn zákonnej sudkyne – vypracovanie konceptu uznesenia
 - 21.10.2013 – pokyn VSÚ – žiadosť KS BA o oznámenie stavu konania,
exp. 29.10.2013
 - 11.11.2013 – doručené oznámenie z KS BA spolu s kópiami rozhodnutí –
rozhodnutie CPP a uznesenie NS SR, ppl. 24.09.2013
 - 23.01.2014 – pokyn VSÚ – žiadosť KS BA, exp. 30.01.2014
 - 30.01.2014 – doručená emailom odpoveď z KS v BA
 - 31.01.2014 – pokyn VSÚ – spis daný na lehotu 1 mesiaca a opätovne zaslaná
žiadosť KS BA, exp. 05.03.2014
 - 05.03.2014 – doručené emailom oznámenie z KS v BA
 - 04.04.2014 – doručená emailom žiadosť o súčinnosť od CPP
 - 19.05.2014 – podanie žalobcu – doplnenie dovolania
 - 23.05.2014 – pokyn VSÚ – žiadosť CPP o zaslanie právoplatného rozhodnutia
 - 09.06.2014 – doručené podanie – plnomocenstvo na zastupovanie žalobcu
v dovolacom konaní – [REDACTED]

- 13.06.2014 – vydanie uznesenia, v ktorom VSÚ vyzýva PZ žalobcu – [REDACTED]
[REDACTED] na doplnenie jeho tzv. „dovolania“, exp. 16.06.2014, PPL 04.07.2014
- 16.06.2014 – doručené rozhodnutie od CPP, PPL 30.04.2014
- 16.06.2014 – zaslanie žiadosti žalobcu s doplnením dovolania od NS SR
- 24.06.2014 – podanie žiadosti o predĺženie lehoty od PZ žalobcu
- 01.07.2014 – štúdium spisu v informačnom centre PZ žalobcu
- 04.07.2014 – podanie odvolania PZ žalobcu voči uzneseniu – faxom
- 08.07.2014 – doručené podanie odvolania PZ žalobcu voči uzneseniu
- 06.08.2014 – pokyn VSÚ – predloženie konceptu zákonnej sudkyňi
- 06.08.2014 – vydané uznesenie, kde zákonná sudkyňa vyzýva žalobcu na doplnenie dovolania, exp. PZ žalobcu 11.08.2014, PPL 14.08.2014
- 15.08.2014 – podanie doplnenia dovolania osobne PZ žalobcu, zaslané na vedomie žalovanej dňa 18.08.2014
- 22.10.2014 – vyhotovenie predkladacej správy na NS SR o dovolaní žalobcu
- 28.10.2014 – vec postúpená NS SR a pridelená na rozhodnutie do registra „5Cdo“
- 29.03.2016 – doručenie vydaného uznesenia NS SR o odmietnutí dovolania zo dňa 17.03.2016, exp. 20.04.2016, PPL 26.04.2016
- 14.07.2016 – podanie žiadosti žalobcu
- 10.08.2016 – pokyn zákonnej sudkyňi
- 08.09.2016 – pokyn VSÚ – výzva na zaplatenie SP za podanú žalobu – 426,- eur
- 19.10.2016 – potvrdenie z registra, že súdny poplatok uhradený nebol
- 21.12.2016 – pokyn VSÚ – uznesením (výzva § 167 ods. 2 C.s.p.) vyzýva žalovanú na vyjadrenie k žalobe, exp. 22.03.2017
- 03.04.2017 – pokyn zákonnej sudkyne – vytýčenie termínu pojednávania na 27.04.2017, predvolania+ žiadosť o eskortu exp. 05.04.2017
- 12.04.2017 – podanie vyjadrenia PZ žalovanej k žalobe
- 18.04.2017 – podanie žiadosti žalobcu
- 19.04.2017 – vydané uznesenie o odročení pojednávania na deň 27.04.2017, ppl. 24.04.2017

• 19.04.2017 – pokyn zákonnej sudkyne – doručenie uznesenia + výzvy na vyjadrenie, upovedomenie o odročení pojednávania, predvolanie na nový termín, exp. 19.04.2017

• 28.04.2017 – podanie žiadosti s prílohami PZ žalovanej o preloženie termínu pojednávania

• 05.05.2017 – podanie žalobcu – odpoveď na výzvu

• 14.06.2017 – vydané uznesenie o odročení pojednávania na deň 27.06.2017, exp. spolu s výzvami exp. 14.06.2017, ppl. 20.06.2017

• 13.06.2017 – podanie kópie informácie od Monitoringu médií

• 21.09.2017 – pojednávanie vytýčené na tento deň ukončené vyhlásením Uznesenia o odročení pojednávania na termín dňa 05.12.2017, za účelom doplnenie dokazovania.

• 26.09.2017 – pokyn zákonnej sudkyne – zaslanie zápisnice z pojednávania

• 18.10.2017 – podanie žalobcu s prílohami – listinné dôkazy

• 20.10.2017 – pokyn zákonnej sudkyne pre VSÚ – zaslanie oznámenia spolu s výzvou FZ žalovanému a žalobcovi mailom aj poštou; pokyn pre kane. dopyt na okresné súdy, exp. 23.10.2017

• 20.10.2017 – úradný záznam V SÚ

• 23.10.2017 – doručené emailom zistenie právoplatností od okresných súdov

• 24.10.2017 – zaslanie žiadosti o doručenie do VR žalobcovi – faxom

• 23.10.2017 – doručené emailom otázky od PZ žalovanej

• 25.10.2017 – podanie upovedomenia žalobcu

• 27.10.2017 – vydané uznesenie o uložení otázok svedkom, exp. s kópiou prepisu

30.10.2017, ppl. ešte nie je

• 08.11.2017 – podanie žalobcu – odpoveď na výzvu

• 22.11.2017 – podanie od [REDACTED]

• 23.11.2017 – pokyn VSÚ – zaslanie vyjadrenia na vedomie

• 27.11.2017 – pokyn súdnej tajomníčky – opakované doručenie zásielky

• 04.12.2017 – úradný záznam vyhotovený zákonnou sudkyňou

• 04.12.2017 – podanie žalobcu

• 04.12.2017 – pokyn zákonnej sudkyne – zaslanie faxu do ÚVTOS o neakceptovaní žiadosti žalobcu o nový termín pojednávania

- 05.12.2017 – úradný záznam o priebežnom zisťovaní stavu veci, vzhľadom k tomu, že sa žalobca nedostavil na pojednávanie vytýčený na tento deň, t. j. 05.12.2017
- 05.12.2017 – zaslanie emailom priebežný stav veci PZ žalovanej
- 05.12.2017 – vytýčené pojednávania a vyhotovenie zápisnice z pojednávania, ktoré bolo odročené, na základe žiadosti žalobcu na deň 19.02.2018
- 05.12.2017 – doručené podanie z ÚVTOS faxom – lekárska správa o zdravotnom stave žalobcu – [REDACTED] a [REDACTED]
- 05.12.2017 – pokyn zákonnej sudkyne – predvolanie na pojednávanie + žiadosť o eskortu, exp. 04.01.2018

Z obsahu opísaných úkonov je zrejmé, že v predmetnom konaní sa priebežne konalo a rozhodovalo o procesnom podaní žalobcu týkajúceho sa žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu (o čom v tom čase rozhodovalo Centrum právnej pomoci, preto súd musel vyčkať na právoplatné skončenie tohto konania). Žalobca využil všetky opravné prostriedky voči vydaných rozhodnutiam, preto súd vo veci samej nemohol skôr konať vo forme vytýčenia pojednávania.

Mám za to, že v predmetnej veci sa konalo v zmysle platných a účinných procesných predpisov v primeraných lehotách a k neprimeraným prietahom zo strany súdu neprišlo.

Na záver si dovoľujem dať do pozornosti lekársku správu na žalobcu (sťažovateľa) na č. l. 340, z ktorej vyplýva, že žalobca si úmyselne privodil úraz hlavy za účelom vyhnúť sa pojednávaniu dňa 5.12.2017, pričom takéto správanie žalobcu bolo lekárom vyhodnotené ako účelové v snahe vyhnúť sa súdnym pojednávaniam, keďže z jeho strany išlo o opakované správanie. Žalobca pritom v žiadnom konaní nesúhlasí, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti...» Zároveň bol ústavnému súdu zapožičaný aj spis okresného súdu vedený v napadnutom konaní.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom predbežného prerokovania sťažnosti bolo sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 43/2009. Sťažovateľ porušenie označených práv odôvodňuje tým, že okresný súd v napadnutom

konaní buď koná neefektívne alebo dokonca nevykonáva vo veci žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej. Napadnuté konanie tak ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu trvá už osem rokov.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade základného „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 225/05). Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu, ako aj zo zapožičaného spisu zistil, že napadnuté konanie pred okresným súdom začalo vo februári 2009 doručením žaloby sťažovateľa a ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu trvalo viac ako osem rokov. Preskúmaním postupu okresného súdu ústavný súd zistil, že dĺžka napadnutého konania okresného súdu síce z objektívneho hľadiska vykazuje znaky neprimeranosti, no na druhej strane je potrebné konštatovať, že k predĺženiu predmetného konania výraznou mierou prispel najmä sťažovateľ, a to podávaním riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov proti procesným uzneseniam (uznesenie okresného súdu zo 17. decembra 2009 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a o neustanovení zástupcu z radov advokátov, uznesenie okresného súdu z 28. apríla 2011 o neustanovení zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov, pozn.), o ktorých bolo potrebné rozhodnúť tak odvolacím súdom, ako aj dovolacím súdom. Ústavný súd tejto súvislosti poukazuje na to, že len o odvolaniach sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 17. decembra 2009, ako aj uzneseniu z 28. apríla 2011 krajský súd rozhodoval v priemere osem mesiacov, čím došlo k predĺženiu napadnutého konania o takmer 16 mesiacov. K ďalšiemu predĺženiu konania došlo síce aj pričinením okresného súdu, ktorý nedostatočne zistil, či sťažovateľovi bol Centrom právnej pomoci ustanovený právny zástupca pre dovolacie konanie (sťažovateľ podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z 29. septembra 2010, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu zo 17. decembra 2009, pozn.), a preto mu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 19. októbra 2012 vrátil dovolanie (predložené okresným súdom 14. septembra 2012, pozn.) ako predčasne predložené. V nasledujúcom období však okresný súd čakal (takmer rok a šesť mesiacov, pozn.) na rozhodnutie Centra právnej pomoci, ktoré rozhodovalo o návrhu sťažovateľa na poskytnutie právnej pomoci pre dovolacie konanie.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd sa v pravidelných intervaloch informoval na stav konania vedeného Centrom právnej pomoci a neskôr aj Krajským súdom v Bratislave. Centrum právnej pomoci medzičasom rozhodnutím sp. zn. 5 N 1084/12 zo 6. augusta 2012 rozhodlo, že sťažovateľovi neprizná nárok na poskytnutie právnej pomoci, proti ktorému sťažovateľ podal odvolanie. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 5 Sp 14/2012 z 26. marca 2013 rozhodnutie Centra právnej pomoci potvrdil,

no sťažovateľ aj proti tomuto rozhodnutiu podal dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd 22. augusta 2013 tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Sp 14/2012 z 26. marca 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 4. apríla 2014 bolo okresnému súdu oznámené, že Centrum právnej pomoci sťažovateľovi rozhodnutím z 15. októbra 2013 priznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci pre dovolacie konanie. Okresný súd následne sťažovateľa vyzval na predloženie splnomocnenia na zastupovanie a doplnenie jeho dovolania a 28. októbra 2014 vec postúpil najvyššiemu súdu na konanie o dovolaní. Najvyšší súd o podanom dovolaní napokon rozhodol uznesením zo 17. marca 2016 právoplatným 26. apríla 2016, tak, že dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné.

Zo spisu ďalej vyplýva, že po vrátení veci okresný súd vo veci priebežne koná. Vo veci najskôr vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku (zaplatený nebol, konanie však nebolo možné zastaviť, pretože okresný súd súdny poplatok vyrubil po uplynutí lehoty na vyrubenie, pozn.) a žalovanú na vyjadrenie k žalobe sťažovateľa. Okresný súd dosiaľ nariadil päť pojednávaní, hneď prvé pojednávanie nariadené na 27. apríl 2017 bolo však odročené z dôvodu žiadosti sťažovateľa a ďalšie pojednávanie nariadené na 27. jún 2017 bolo odročené z dôvodu žiadosti žalovanej. Pojednávanie nariadené na 21. september 2017 sa uskutočnilo, no z dôvodu potreby doplnenia dokazovania bolo odročené na 5. december 2017. Zo spisu vyplýva, že sťažovateľ žiadal zrušiť aj pojednávanie nariadené na 5. december 2017, zákonná sudkyňa však jeho žiadosť neakceptovala. Toto pojednávanie sa však napriek tomu neuskutočnilo, pretože sťažovateľ si úmyselne privodil úraz hlavy (pozri lekárska správa), aby sa ho nemusel zúčastniť. Okresný súd následne vo veci nariadil pojednávanie na 19. február 2018.

Ústavný súd v súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľa uvádza, že sťažovateľ síce bol oprávnený v napadnutom konaní využívať na svoju obranu procesné prostriedky, no o týchto bolo zároveň potrebné rozhodovať, čo nepochybne malo vplyv na predĺženie konania, a tým aj na doterajšiu dĺžku napadnutého konania. Ústavný súd vo vzťahu k procesnej aktivite sťažovateľa poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už uviedol, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno

ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014, II. ÚS 484/2016).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napriek tomu, že doterajšia dĺžka napadnutého konania síce sama osebe vybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti, no po zohľadnení konkrétnych okolností posudzovanej veci aj sťažovateľ nesie procesnú zodpovednosť za to, že prispel k predĺženiu konania takým podstatným spôsobom, ktorý vylučuje možnosť, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd konštatoval porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 43/2009, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami obsiahnutými v petite sťažnosti.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd poukazuje na to, že toto uznesenie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto ak by okresný súd v ďalšom priebehu napadnutého konania bez ospravedlniteľného dôvodu nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby sa za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok opätovne obrátil na ústavný súd so sťažnosťou, ktorou bude namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2018